

ABONAMENTUL

Pe un an 24 Cor.
 Pe jumătate an 12 "
 Pe 1 lună 2 "
 Numai de Duminică pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 Pentru România și străinătate trii de
 zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la admi-
 nistrație.

Manuscripte nu se înapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Sfârșitul anului școlar.

Încă un an școlar s'a sfârșit. Mii de băieți părăsesc băncile școlare pentru a se înviora în două luni de vacanțe. Cei mai mulți părinți sunt fericiți, căci copiii lor și-au terminat clasa trecându-o. Dar în fața multor părinți se ridică întrebarea cea mare și grea: Încotro să-mi îndrum copilul? Sunt atâția băieți, cari au terminat un liceu, o școală comercială sau chiar numai pentru clase de liceu dar și atâția cari isprăvind patru clase primare se pregătesc să se ducă la o școală din oraș. Ce se vor face aceștia?

Îndrumarea spre carierele practice: iată o frază pe cât de veche și de tocită a vieții noastre naționale, pe atât de puțin luată în seamă și pusă în practică. Românul este născut — domn, ca să parafrazăm vorba poetului. Cel puțin așa crede fiecare român despre sine și despre copilul său.

Aceasta este încă una din multele deprinderi greșite ale neamului nostru și trebuie combătută cu toate puterile noastre.

Câtă vreme această opinie greșită nu va fi desrădăcinată, câtă vreme românul va continua să creadă că el va trebui să ajungă domn adecă intelectual, cărturar, noi nu vom avea o clasă de mijloc, vom rămânea un popor de structura socială anormală de azi, un popor de țărani și de cărturari. Între aceste două clase nu este nici o punte de trecere, nici o verigă intermediară. O lacună mare să desface printre ele, iar lacuna aceasta este umplută tot mai mult de — străini.

Clasa de mijloc străină se vâra ca o ingredientă străină în trupul neamului nostru. În mijlocul teritoriului limbii românești,

se întăresc și cresc mereu centre puternice ale limbii, ale culturii și populației străine. Nu este aceasta o stare rușinoasă și nedemnă de un popor, care pretinde a fi tânăr, viguros și plin de vlagă?

Asupra punctului acestuia deci trebuie să ne îndreptăm forțele noastre. Fiecare român trebuie să se pătrundă de datoria aceasta, datoria de a îndrepta nu pe copilul altuia, ci pe al său către carierele practice. Nu *cuvinte* și *sfaturi* date altora ne trebuie, ci *fapte*, *pile* date de însuși fiecare dintre noi.

Căci este o eroare mare de a crede, că astăzi numai cariera intelectuală de cărturar este o carieră de domn. Cine cunoaște statificarea socială a popoarelor înaintate, vede că tocmai contrarul este adevărat. Carierele intelectuale s'au depreciat și se depreciază tot mai mult prin supraproducție pe câtă vreme valoarea carierelor practice a celei industriale și comerciale a crescut și crește neconținut. Azi nu este domn numai cine a învățat declinațiile latinești și grecești și știe câți locuitori au statele Americii de sud, ci acela care prin muncă cinstită, prin hărnicie și stăruință și-a creat o situație socială respectată, meseriașul și negustorul care prin votul său, prin glasul și averea sa are cel puțin aceeași înflăcărare în viața publică și socială pe care o are și cărturarul.

Dar industria și comerțul sunt fără îndoială și vor fi tot mai mult îndeletniciri mai bănoase decât cele intelectuale. Să comparăm situația oricărui meseriaș sau negustor mijlocăș cu a unui profesor sau medic de plasă (de cerc) bunăoară. După 16-18 ani petrecuți în școală, ducând-o de cele

mai multe ori într'o mizerie continuă, în mijlocul trudelor celor mai mari, profesorul, medicul nostru ajunge după multă căciulire umiltoare în vârstă de 22—23—24 de ani, la un post de 600—800 sau maximum 1000 de fl.! Poate fi asta o stare de invidiat? Un culegător de litere, o carieră pentru care ajung o clasă-două de liceu ca pregătire, câștigă pe săptămână 13—15 fl. sau 60 de fl. pe lună, deci cam aceeaș sumă, fără să mai pomenim de cei din capitală cari câștigă câte 90—100—120 de fl.! Și să nu se uite că culegătorii de litere aparțin clasei *proletare*, adică celor cari își câștigă traiul prin munca zilnică a mânilor lor în slujba unui patron, în vreme ce un meseriaș ori negustor este independent și lucră cu cel puțin una sau două calfe. Oricare negustor sau meseriaș are deci puțința de a se ridică și de a-și pune baza unei averi care face mai mult decât orice pensie!

Dar îndemnul acesta nu este îndreptat numai către ceice-și dau acuma copiii la școalele orașelor, ci și celor cari au terminat școalele secundare. Băieții cu bacalaureat nu trebuie să ia toți drumul universității. Atragem atenția lor cu deosebire asupra școalelor comerciale superioare. În Germania și Austria sunt astfel de școale ale căror cursuri țin un an sau doi (astfel sunt în Viena, Graz, Innsbruck, cu un an și la Lipsca, Berlin, Köln cu câte doi ani de cursuri) și a căror frecvență este deci mai ieftină decât a universității care în realitate cere cel puțin 5 ani. Absolvenții acestor școli vor putea găsi aplicare la oricare din multele noastre bănci și o perspectivă frumoasă li-se va deschide.

Atunci și numai atunci vom putea înlo-

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

La Grado.

Triest, Iunie 1907.

Un zuruț prelung de lanțuri, câteva comenzi scurte și vapoarașul »Guisepina« se deslipi încet de dig, revărsând în lături clocoți de apă însușmată. Cotind chibzuit printr'o încurcătură de corăbii și vapoare, se mai smuci odată, gâlgăitul apei încetă și în pufiul ritmic al mașinelor, luncând ușor din rondul portului își croi drum drept spre largul mării străvezii.

O zi fermecătoare în care seninul cerului descrește fruntea mării și'n calmul nesbuciumărei, pătrunzi lacom adâncimile albastre, în cari se ascund atâtea mistere! Creer imens ce închide în taină atâtea lumi necunoscute, minuni de frumusețe, comori de preț netăgăduit, miriade însuflețite de vietăți ciudate ce mișună veșnic în lupta frământată a traiului ca'n văltoare neastâmpărată de gârduri mari; ce impunător domnește, în liniștea-i adâncă de-apururi, ea, — stăpânitoarea albastră a Firei!

Dacă în furia pălîmașă, când vinețind, groznică, ceartă resăturarea omenească, te face mic, strângându-ți carnea în teama mișelească, de frica morții, e sublimă în măreția ei, — apoi în pacea lină a stămpărării depline, când toată-i un luciul neted și limpede ca lacrimile cristaline ale durerei mute, îți înmoaie inima și-ți covârșește ființa, înduioșat, în admirația caldă ce înmlădie toate pornirile în simșirea unică a celei mai desăvârșite uitări de sine! — Ce frumoasă e marea azi!

Acesta era cuvântul ce flutura dela unul la al-

tu, pe coverta vaporului, și unii căutau locuri comode să o poată admira, alții rămăneau tăcuți în picioare, privind-o, pe când câțiva copii neastâmpărați se strecurau printre cei mari, pe lângă băncile din margini, împinși curios, pare-că, gata a-și vârî mâna în apă, să vadă de o fi și caldă pe cât e de lină! — Un freamăt înviorat porni între toți, se formau grupuri și se angajau conversații; doar într'un colț, rezemat de un maldăr de scaune suprapuse, un domn impasibil își vârăse, concentrat, capul, în paginile unui ziar. Probabil... vre-un englez!..

Triestul rămăsese în urmă, o masă de edificii albe și roșii, cu turnuri înalte, încins în brăul corsului înverzit, — crestat de micile porturi risipite ce împetrușau marginile cu catargurile și pavilioanele multicolore.

Spre dreapta Belvedere se alinia frumos cu pădurea îndesită de pini de mare, ce adăpostea ocrotitor castelul Duino, cuib strălucit uitat de vremuri, în care odinioară, divinul Dante, a instrunat poate cele mai duiioase cântece!

Drept înainte, Miramare tronă scaldat în razele bogate ale soarelui; în stânga, vârful cenușiu al lui Pirano se ridică din nivelul coastelor albastrii pe cari se înșirau, mărunț presărate, câteva orașele istriane; Capodistria, și mai departe, Farul din Salvore, șters în lumina prea abundentă a zilei.

»Guisepina« înainte văzând cu ochii, ușor și lin, fără unde, fără șgomot, ca o lebădă mândră ce-și întinde aripile destins, în zăduful ușor străbătut de răcoreala umedă a apei. Eu închisesem ochii, pătrunsă odihnitor de atâtea pace dulce, în răbufneala înăbușită a motorului, ca legănată într'o îngănare adormitoare, totul piercă nesimțit

din juru-mi, și-n mintea scuturată de gânduri, mă simțeam dusă, dusă, ca pe aripi nevăzute...

Ce binefăcătoare e marea când e cuminte, blândă și cum, adoarme în noi cu puterea-i pătrunzătoare și gânduri și patimi!

Cale de 2 ceasuri departe de Triest în cuprinsul întins al apei se zărește o limbă îngustă de pământ. E insula Grado. Nedeslușit se desenează pe ea contururi de case și ziduri apărătoare.

De ce ne apropiam o mulțime de stâlpi înșiruesc un chip de potecă în mare, semn de cotire, căci băncile de nisip înaintază acolo pe o lungime de aproape o milă; ajunși lângă fărâ înțrâm într'un canal larg și frumos, și după câteva minute acostăm. Aci lumea grămădită, așteptă ca altă minune sosirea cursei zilnice a vaporului și interesant grozav e numărul mare al hamaliilor cari se îmbulzesc în mulțime de cum se apropie vaporul. Năvălind, gata să sară în mare, o expoziție de brațe întinse cu degetele arătătoare înainte, indică întrebător semnul Trăger? și se arată pe sine. E așa de nostimă întrecerea aceasta de mâni cu jocul degetelor manevrând pe rând dela toate persoanele de pe bord spre ei încât răzi cu toată inima. Mi-a părut rău că lipseă un instantaneu să prindă salutul acela original cu care eram întâmpinați.

Pornim pe jos dela debarcader și curând ajungem în Piazza dela Corte. Trebuie să spui, că insula e foarte mare, orașelul Grado propriu zis, e micuț strâns și drăguț, dar orașelele celalalte, și împrejurimile, toate sunt foarte întinse, astfel că insula e aproape o provincie. Locurile acele au toate trecut istoric, au fost locuite încă înainte de Hristos în anul 182, și sunt părți ce s'au

cui pe preoții și avocații-directori de bănci, prin oameni având pregătirea specială pentru această carieră.

Nu am avut de gând să spunem tot ce s'ar putea spune cu prilejul acestei teme. Ar fi încă atâtea lucruri de spus, dar cari nu încap în marginele unui astfel de articol. Am vrut să dăm însă de gândit celor cari sunt în fața alegerii drumului din viață. Lei vor face bine să nu mai apuce pe vechile căi bătătorite. Atâți trecători au cules înaintea de ei toate roadele ce cresc pe marginea acelor drumuri. Sunt atâtea altele, nouă, puțin bătute și pline de fructe bogate. Spre ele să se îndrepte!

Transacțiunea. Din cauza obstrucției croate tratativele în chestia transacțiunii economice nu se vor continua în săptămâna aceasta, ci numai în cea viitoare. Astfel proiectul despre pragmatica de serviciu dela căile ferate se va desbata fără întreruperi.

Comisia ungară a cvotei a ținut Sâmbătă înainte de prânz ședință, discutând propunerea comisiei austriece de a se fixa pentru Austria 57-6 procente din cheltuielile comune, iar pentru Ungaria 42-4. Comisia a stabilit, că această proporțiune este neacceptabilă și că pertractările cu comisia austriacă sunt superflue. Ea va aduce acest lucru la cunoștința parlamentului. Se crede, că deja în săptămâna aceasta va decide în cauză M. Sa.

Criza croată. Noul ban *Rakodczay* s'a instalat în post Sâmbătă. Tot atunci a primit în audiență pe șefii de secție *Nicolici*, *Roici* și *Badai*, cari și-au dat demisia. Banul le-a primit-o.

Acțiunea în contra banului e mare. Sâmbătă s'a ținut o uriașe demonstrațiune în contra lui și în contra Ungariei, la statuia lui Jellaci. Poziția noului ban nu e dintre cele mai ușoare. Presa coaliției, bine înțeles, trebuie să afirme contrarul.

Deputații croați au declarat, că nu-l recunosc pe *Rakodczay* de ban. Cu el vor trata ca și cu un om particular.

Libertatea și minoritățile.

De dr. U. T. Mihaiu.

VI.

Principiul puterii noastre a fost în toate veacurile poporul, poporul agricol, care formează lespedeza existenței noastre naționale. Țăranul, în trecut un luptător de ne maipomenită rezistență, în prezent este muncitorul și proprietarul ideal. El a purtat și sabia și plugul cu izbândă egal de glorioasă. Săteanul este soluția practică dintre capital și muncă. Posesor al uneltelor sale de producție își acopere venitul său cu produsul muncii sale...

Politica trebuie ca să caute sporirea cât mai mare a producției țărănești, adâncind și conservând izvoarele producătoare dela țară. Producția aceasta să compune din trei factori: 1) pământul, 2) capitalul sau creditul, 3) munca. Din ce este pământul mai bine împărțit și lucrat, creditul mai lesne, munca mai organizată și iscusită, din ce se va ridică starea țărânilor, nu numai economiceste, dar și moralicește.

Prin urmare, problema politicii noastre, este simplă, ea se țarmurește la politica pământului, a creditului și a muncii. Strădania pentru punerea acestor trei factori într-o armonie cât se poate de perfectă, formează miezul politicii noastre.

Nu putem să intrăm aci în amănuntele acestei probleme de căpetenie a vieții noastre naționale, dar nu vom întârzi a-i da atenția cuvenită la rândul său.

Noi, nu cunoaștem altă politică în Ardeal, decât politica la țară. Parlamentul, este numai o fâlie mică din cercul, care prinde interesele noastre.

Adevăratul parlament, zace la sate, în mijlocul poporului muncitor. Discursurile parlamentare, trebuie ca să aple la țară o prelungire în taște pipăite, altcum rămân sterile și devin chiar stricacioase. Nu vorba numără în politică, ci fapta, ea este țanta supremă și cel din urmă rezon.

Noi, pretindem cu Bulwer fapte și numai

fapte. Să stăpim toate celelalte quasi lucruri și să sădim numai fapte folositoare. Poporul nostru, trebuie să devină un popor numai de fapte și iarăș de fapte. Terenul paraginut așteaptă ca să punem cu toții mâinile pe coarnezle plugului pentru arătura sămănăturii noi.

Chiar reputația parlamentară, nu se mai poate suținea prin abstracțiuni pompoase, împrumutate din sistemele superficiale ale lui Delolme sau din concepțiile filozofice ale lui Quizot. Veacul nostru, este acela al economiștilor și al cercetărilor munițioase, cari pretind o minte solidă și nutrită prin studii pozitive și speciale.

Trăim într'un timp, când totul se schimbă; agricultura, are nevoie de reforme și de întărire pentru ca să poată lupta cu concurența străină; industria, cere o circulație mai agilă și ramurită; comerțul o revizuire radicală a legii comerciale etc.

Politica, trebuie să fie în faza actuală în primul rând economică și numai economică. Bogăția se câștigă prin puterea economică și se păstrează prin cea morală. Consecința naturală este: întâiu politica economică, apoi cea socială.

Toate popoarele moderne fac astăzi politică economică, numai politica noastră, are încă un caracter specific juridic. Atât programul pasiviștilor cât și acela al activiștilor, se țarmurește la catalogizarea și cererea unor drepturi, lucru, care arată lipsa celui mai elementar spirit empiric și politic. Drepturi pierdute, se mai pot recâștiga numai printr'o muncă productivă tot mai organizată, dar nu prin cererea lor pe cale avocătărească. Perderea acestor drepturi, este numai semnul unei decadențe economice. O stare politică compromisă, se mai poate ridică și repară numai printr'o organizare economică reformatorică. Dreptul, este rezultatul final al unei dezvoltări materiale și morale. Baza dreptului, este totdeauna economia. Zadarnic ne-ar ciusti cineva drepturi, dacă ne lipsește pentru ele puterea gospodărească, atunci sunt himerice, chiar atunci

bucurat de adevărate vremuri de glorie. Acum Gardo e cel dintâi loc de excursie al vizitatorilor Triestului, căci e departe 2 ceasuri de acolo, și chiar celor ce vizitează Veneția, distanța fiind numai 3 ceasuri. Însemnătatea Gradului în timpul de față sunt instalațiunile de băi, administrate și întreținute în chip unic. În Piazza dela Corte largă și deschisă spre mare, e renumitul Hotel Fonzari, apoi restaurante, cafenele mari, frumoase, case de penziune, toate clădiri imposante, noi. De acolo în lung, paratol cu marea, pornește, Corso drept și curat cu chioskuri și magazine unde se pot admiră, artistice lucruri în cristaluri de Veneția și scoici din Adriatică, lucrate în mare parte de locuitorii insulei. În capătul Corsului sunt băile, așezate pe două părți separate, se întind în marginea plajei mare și întinsă pe o lungime de 4-5 km. Aci privilegiata e minunată. Pe cinci rânduri, în lățimea plajei, se înșir peste 200 de corturi din pânză, ușoare, frumoase. Ca la vre-o patru mii de oameni bărbați, femei, dar mai ales copii, formau acolo un furnicar viu, culorat și grațios, ce mișunau din apă în nisipul plajei, la soare, și apoi iar în apă. Răsete, plâns de copii, strigăte ascuțite și cântece de tot soiul fac aci o babilonie ciudată, curioasă, dar plină totuș de atracție în libertatea cea desăvârșită, unde toți umblă în costumuri de baie, unul mai drăguț ca altul, cu picioarele și brațele goale. Acolo nervoșii, limfaticii, anemicii și surmenajii, — și vin din toate părțile, — își odihesc traiul, tolăniți în bătaia ferbinte a soarelui, savurând din plin plăpâni aerul înviorător al mării și lenevia dulce a farnienților.

În linie dreaptă cu Corso, se deschide Via Stefania ce dă înspre Lagune. Pe calea aceea sunt

vile admirabile cu grădini din belșug înflorate. Un parc micuț dar umbros o întretaie, și dai apoi în Corso Marchezini. Acolo e: »Ospiciul de mare«, întreținut de un comitet din Görz și unde sunt internați în fiecare sezon 4-500 de copii debili. Apoi așa zisa Biserica de Cristal, un templu vechiu din timpul papei Paulinus al II-lea. Aproape, un bătrân castel feudal contrastează ciudat cu Vila Adria, în stil arab, cu magnifică vedere de pe terasele-i înghirlandate, — spre mare.

În Banco D'Orio, carterul pescarilor, colibeles reslețite și multe își usucă sărăcia la soare, în spatele unui dig înalt ce înconjoară jumătate lungul Gradului. Un pod de luntre, mărginește țarmul, în mare, și cât încapi cu privirea se întinde în larg țesătura neagră a plâșilor. Acolo îi încheagă existența locuitorilor din Grado, căci toți sunt pescari. Arămii, frumoși, cu ochi scântetori, voinici, vânjoși și mareu voioși ei nu cunosc alt rost în viață decât lupta cu apa, nici cântec mai vesel, ca răpăitul valurilor ce izbesc uscioarele slabe ale colibelor și nu-s în elementul lor decât când cerul e negru și marea de plumb!

În partea opusă e Aquileia. Colțul aceia al insulei a fost fala vremurilor apuse. 500 de ani după Hristos, acolo eră a doua Romă, de cum veneau ciocârliile. Astăzi urmele bogățiilor sompicioase de atunci se găesc în frânturile monumentelor sfărâmate ale forurilor mărețe, în câte un cuvânt săpat pe pietrele răspândite. Străzi largi, piețe spațioase. Ici și colo, înșeilate pe ruine, câteva case, un muzeu, — o biserică romană cu o criptă din veacul al IV-lea. Chiesa dei Pagni din timpul lui Hristos, cu domul din marmură albă, înalt de 100 de metri și de unde se des-

fășoară privirii, câmpiile depărtate, Alpii, coastele Istriei și departe, departe, un mărgăritar alb pierdut în raze... Veneția.

Pe Canalul di Primiero în dreapta sunt fântănele artezice cu un cătun risipit de negri, o părțica africană rătăcită acolo; întruchipând astfel din inzulă Grado, un mozaic ciudat, italienii focosi și nemții »langsami«, — simfonie ironică în cari armoniile melodiilor »Carnavalului de Veneția« răsuri triste amestecate în strigătele săbaticale ale negrilor barbari. Timpul a șters tot și poleește fals neprețuitele podoabe ale vremilor strălucite de odinioară, azi Grado și împrejurimile, icoane sfinte de glorie străbune, sunt copleșite de vilele frivole, secesioniste, corturile de pânză au înlocuit litierele scumpe și frumoșii romani ce ascultau imnuri din harpe, s'au preschimbat în gălăgioși delicați ce vin să-și vindece nervii tolăniți în nisip fredonând în tactul muzicii militare, vailul din văduvele vesele... O tempora, o mores... M.

Concertul din Blaj.

S'a înșghebat greu, încât o carte s'ar putea scrie despre el, dar în fine, concertul aranjat la Rusalii în Blaj a avut un rezultat peste așteptare în toate privințele. Măcar că din anume parte s'a făcut tot ce s'a putut pentru a paraliză succesul. Lumea românească e dornică însă de a-și mai scutura indiferența și monotonia vieții de toate zilele și astfel a venit cu drag să asiste la acest festival cultural. Cât despre concertante și concertanți s'au întrecut unii pe alții și au dat toți măsura capacității, talentului și zelului lor.

când drepturile sunt egale, politicește hotărăște puterea economică. Axioma supremă în politica contemporană este: cestiuni de naționalitate, de onoare și de orice alt caracter politic mai însemnat, nu se resolvă pe calea directă a dreptului, ci indirect pe aceea a economiei.

Scăderea mare, de care suferă politica la noi, este lipsa unui bărbat providențial, care să întâmpinească partidului nostru pecetea personalității lui. Noi simțim absența unui Burke cum l-a avut partidul whigs, și pe aceea a lui Bolingbroke, cu care s'a mândrit partidul Tory; Ardealul, n'a avut fericirea ca România de a poseda pe un Brătianu, ca Irlanda pe un Sir William Petty sau ca Piemontul pe un Cavour.

Numai răsărirea unui geniu mare va putea, ca să dea retrasului și micului univers din Carpați, renașterea și prosperitatea politică. Este știut, că politica nu-i un lucru impersonal, ci totdeauna atârnată de caracterul persoanelor, cari o fac. Când caracterele stau numai la nivelul lucrurilor pe cari voiesc să le împlinescă, pot ușor să cadă sub ele și să devină incapabile de a-și realiza misiunea. Caracterele, trebuie să se înalțe mai presus de lucruri și să le dirijeze din înălțime, dacă voiesc să nădăjduiască într-o reușită.

Iată cum descrie Disraeli în romanul său politic »Coningsby« o situație politică analogă: »Eu privesc această lipsă a unui șef recunoscut și harnic, ca o principală cauză a insubordinațiunii și a conflictelor și ambițiunilor desordonate precum și a intrigilor surde, cari târâiesc după sine cabinetul whigs, demoralizându-l și despoindu-l de iluziunile, cărora datorește triumful din 1832. Din toate lucrurile se vede, cât de necesară și de irezistibilă este influența personală. Intervalul dela 1832—1837, a arătat că, există printre whigs un om competent și cu toate manierele pentru oficiul de șef al unei mari asociațiuni, numele lui este: Lord John Russell«.

Am regretat cu toții, că în ultimul moment s'a anunțat neparticiparea d-șoarei Valeria Pop. Programul n'a fost însă nici așa știut, ci a rămas bogat, ba i-s'a adăugat o airdacțiune nouă prin excelențele prestațiuni ale dlui bariton Rădulescu, un artist cu școală care vine din străinătate (dela Londra și Roma) și cu o voce care a fost admirată și la Blaj, ca și în Sibiu.

D-șoara Virginia Gal par'că niciodată n'a cântat cu însuflețire mai mare și cu un succes mai delirant. A fost admirabilă. Vocea d sale dulce plină de farmec și școala desăvârșită a subjugat întreg auditoriul.

Acelaș succes pentru d-șoara Getta Hodoș, care este o pianistă de forță, cântă cu temperament și inteligență. E generală părerea, că o pianistă mai cu talent nu avem și urmând să cultive darul dumnezeesc, și-ar creă un nume de seamă printre pianistele române. A fost aplaudată cu frenezie.

Dl Brăteanu deasemeni a plăcut mult și urmând școala de până acum, are toate șansele să se facă celebru.

Remarcă că au plăcut foarte mult compozițiile dlui Tiberiu Brediceanu, care a fost de față la concert și cărui publicul i a făcut ovațiuni tot așa de calde ca artiștilor concertanți.

Entuziasmul a fost mare, spiritul public înălțat, admirația sinceră. Un singur incident ciudat: profesorul de muzică Iacob Murășanu și cei de aproape ai lui au lipsit demonstrativ: e supărat că și alți muritori își arogă să facă muzică și să aranjeze concert în Blaj. Nu pentru că s'ar fi simțit lipsa d-sale, ci numai ca un fenomen, adesea caracteristic pentru mentalitatea unora din societatea românească, remarcă acest incident fără nici o urmă dezastruoasă de altfel! *Baciu.*

În situația politică de acum, ne lipsește omul mare, care să frângă toate obstacolele ridicate de oamenii ordinari, care să se avânte peste timpul mediocru și prejudicios și peste toate scrupurile înguste, deschizând nepreocupat, un pasaj în perspectiva celor mai înalte considerații și datorințe publice.

Avem un stoc de puteri mijlocii bunișoare, lipsește însă bărbatul providențial în sosirea căruia noi sperăm neclintit. Marele istoric Iybel credeă cu ardoare în necesitatea oamenilor mari.

»Eu susțin cu Treitschke că, bărbații puternici fac timpul. Massa nu face nimic, ea vede idealul viitorului confuz. Pentru realizarea lui, trebuie un bărbat mare și tare«. Toată epoca se incarnează în vieța unui geniu.

»Soldați, »bande de tâlhari« și partide politice trebuie să aibă un căpitan bun, altfel nu numără nimic«.

Neajunsurile relevate și criticele făcute, să nu descurajeze, scopul nostru a fost tocmai stimularea credințelor într'un viitor mai bun și mulțămitor. Numai popoarele, cari cred în steaua lor dau înainte. În politică, viitorul aparține optimiștilor.

Din România.

Sosirea la Sinaia a Suveranilor. Cu prilejul sosirii la Sinaia a MM. LL. Regele și Regina și A. S. R. Principesa Maria cu principii Carol și Elisabeta, toată șoseaua de la Comarnic până la Sinaia era frumos împodobită cu steaguri și arcuri de triumf.

La orele 2 jum. automobilul regal își face apariția în marginea comunei Comarnic. La intrarea în comună Suveranii au fost întâmpinați de consiliul comunal și de elevii școlii primare, al căror cor mixt, sub conducerea învățătorului Ioan Grigorescu a intonat imnul regal.

Suveranii au binevoit să se oprească câteva minute, în care timp s'au întreținut cu cei de față.

Continuându-și călătoria, Suveranii s'au oprit la Posada, unde au fost primiți de dl și d-na Bibescu, și apoi și au continuat călătoria spre Sinaia.

Aci, la bariera Izvor, Majestatele Lor au fost întâmpinate de elevii școlii din cătunul Izvor și ajutorul de primar, dl Sfințescu.

Dupăce s'au oprit și aci câteva minute, și s'au întreținut cu diriginta școlii d-na Maria Stănescu, Suveranii au mers la mănăstire.

Aci au fost întâmpinați de d-na Luca Ionescu, soția prefectului județului, d-na general Grozea, d-nii generali Vartiade și Mavrocordat, primarul Manolescu și polițaiul orașului Rădulescu.

La sosirea Suveranilor, batalionul 4 de vânători a dat onorurile.

În prezența Suveranilor, principesei moștenitoare și principilor, un serviciu religios s'a oficiat la mănăstire, de către protosinaxelul Eremia Ilescu și clerul mănăstirii.

După serviciu, Majestatele Lor au trecut în revistă batalionul de vânători, au primit apoi defilarea, și dupăce au mulțumit tuturor celor de față pentru frumoasa primire făcută, au trecut la Castelul Peleş.

Dl prof. dr. Ioan I. Cantacuzino, noul director general al serviciului sanitar, prezentându se la post a reunit pe toți funcționarii în cabinetul directorului și le-a ținut o scurtă dar caldă cuvântare prin care își exprimă părerea de bine că va avea colaborațiune prețioasă în săvârșirea lucrărilor ce d-sa are de făcut. Spune apoi că e încredințat că așa, cum este alcătuită munca, în serviciul central, nu răspunde nici necesităților serviciului, nici menținerii culturii personalului. Hotărăște schimbarea orelor de muncă spunând că continuitatea lor e un complex de muncă mai rațională.

După aceea vizitează, în amănunțime, toate birourile, însoțit de dnii dr. I. St. Furtună și dr. P. Silya cari îi dau toate lămuririle, în urmă, vine și

dl prof. dr. Obregia, fostul director sanitar, care își exprimă fericirea că succesor în conducerea serviciului sanitar îl are pe domnul profesor dr. Cantacuzino.

Aduce elogiul noului director spunând că are o cultură întinsă, dublată de o inimă nobilă. Își arată apoi bucuria că d-sa a primit această grea sarcină și e convins că multe și mari probleme sanitare au să fie bine și fericit deslegate.

Camera austriacă.

Viena, 28 Iunie a. c.

Sedințele Reichsrath-ului, a camerei poporului continuă să fie interesante și oglindesc cu credință starea sufletească a alegătorilor cari acuma în sfârșit au ajuns ei să fie stăpâni pe soartea lor. Dacă s'a crezut că parlamentul sufragiului universal va fi mai puțin sgomotos, mai puțin bogat în scene agitate, în cuvântări pătimașe și violente, atunci cei ce au crezut aceasta s'au înșelat. Dar este o mare deosebire între parlamentele vechiu și cel nou: cel vechiu vorbea ca să vorbească, acesta vorbește ca să numească, să producă ceva.

În câteva sedințe au fost făcute un mare număr de propuneri, s'au pus proiecte în discuțiune, între cari, semnificativ, unul care modifică regulamentul camerei în sensul limitării libertății prea mari a cuvântului, care a împiedicat atât de des munca productivă a camerei. Fără îndoială deci camera vorbește ca să muncească, ea vrea să spuie ceva. Discursurile nu mai sunt de lungimi chilometrice, ci de o scurțime ce înviorează și de o conceziune condensată care închide în puține cuvinte roadele unei pregătiri îndelungate și a unei cugetări intensive.

Remarcăm între aceștia pe oratorul socialist dr. Remer care este identic cu un Rudolf Springer, a cărui broșură despre chestiile ungurești a apărut tradusă în »Tribuna« sunt acum aproape trei ani.

Înainte de-a lua cuvântul oratorul socialist, în loja ministerială apare primul ministru unguresc Wekerle, alături de colegul său austriac Beck. Deputații croați din Dalmația și Istria îl observă imediat și izbucnesc într'un violent »Abzug Wekerle!« Wekerle cearcă să rămâie liniștit și nepăsător dar manifestația îl alterează în chip vădit și furios asupra croaților atât de solidari cu croații Ungariei, părăsește sala după 10 minute.

Deputatul dr. Renner socialist, vorbește despre dietele provinciale austriace. Autonomia acestor corporații s'a mărit tot mai mult și cuprinde tot mai multe din afacerile statului. În principiu socialisții nu-s împotriva autonomiilor; dimpotrivă autonomia este principul fundamental al socialismului. La noi însă autonomiile încep să ia locul statului și pentru aceea este nevoie de-a da intrare mulțimilor mari, masselor poporului în dietele autonome, cari vor trebui alese pe baza sufragiului universal.

Din evoluția progresivă, autonomia veche se preface în contrarul ei. Unii chivernisesc banii altora și autonomia sau conducerea sorții tale proprii se preface în heteonomie sau conducerea oligarhică a sorții altora. (Aplauze pe băncile socialiștilor). Actualmente impozitele indirecte ale proletarietului sunt puse în slujba financiară a provinciilor, fără ca vr'un proletar să aibă dreptul de vot pentru dietele provinciale. Trebuie să stăruim ca nimeni să nu dispue de impozitele altora fără să i întrebe mai înainte, ca nimeni să nu scoată banii din punga altuia fără să ceară, măcar de poliță, consimțământul lui (Aplauze.) Repet că nu suntem împotriva autonomiilor dar combatem simulacrul de autonomie al actualelor diete, care în realitate nu este decât celor puțini asupra celor mulți.

Azi camera centrală votează banii, iar dietele îi cheltuiesc. (Aplauze). Banii aceștia votați de aleșii poporului se cheltuiesc fără nici un control de către oligarhii reacționari spre a strivi pe alegătorii noștri! (Aplauze). Cerem deci cu stăruință votul secret, egal și universal, pentru diete. (Aplauze la socialiști). Oratorul face o propunere în sensul acesta.

Ministrul de interne dr. v. Bienerth să pronunță împotriva acestei cereri și este apostrofat în mod violent de către deputații socialiști.

Când a vorbit oratorul socialiștilor cehi Soukup parlamentul austriac părea că se întoarce la vechile timpuri ale cuvintelor aspre și necruțătoare

și ale scenelor violente și turbulente de odinioară. *Soukup* spune că vreme de zecimi de ani Austria a fost cărmuită de o bandă de tâlhari. Conții și baronii impotenți au jăfuit și hoțit statul în chipul cel mai cumplit. Pentru aceea el se alătură la propunerea lui Renner.

Ședința se închide și discuția se amână pe a doua zi.

Ca o ilustrare a celor spuse la început, amintesc câteva din propunerile și inițiativele luate de diferiții deputați.

Deputatul creștin-social *Schoepfer* face o propunere pentru descărcarea țăranilor de datorii, mult frământată chestiune despre *Bodenentschuldung*.

Dep. *Kunschak*, tot creștin-social, cere introducerea celor 8 ore de muncă pentru muncitorii industriali și reforma legilor militare.

Prohaszka din același partid cere urcarea lefurilor la unele categorii de funcționari.

Dep. *Abrahamowicz*, polon, cere un nou cod militar.

Deputatul socialist *Eldersch* cere asigurarea penziilor muncitorilor pentru caz de bătrânețe și pentru caz de invaliditate.

Seitz, socialist, cere desființarea pedepsei cu moarte.

Vedem deci că sunt chestiuni de importanță cardinală. Iar dincolo de Leitha ce se face? Acolo deputații cari cer aceleași reforme sunt huiduiți, insultați și dați afară.

Câtă deosebire Doamne!

Conferența învățătorilor din tractul Arad.

Conferința a doua, a învățătorilor din tractul protopresbiteral al Aradului s'a ținut Sâmbătă în 16/29 Iunie a. c. în sala festivă a seminarului diecezan.

La 7 ore s'a celebrat în catedrală »chemarea Duhului sfânt«, după care învățătorii în număr complet s'au dus la seminar, unde la 8 ore a început examenul cu elevii dela școala de aplicație a preparandiei, condusă de învățătorul Ioan *Ardeleanu* — sub dirigența dlui profesor dr. Petru Pipoș. Școlarii vr'o 30, împărțiți în 6 clase elementare, au răspuns frumos și clar din toate obiectele de învățământ. Pe lângă aceasta ni s'a prezentat și o mică expoziție din obiecte de lut, foarte frumos lucrate de elevi, prin ce se desvoltă puterea tehnică, și se promovează gustul estetic la copii.

La finea examenului, școala s'a prefăcut în ședință festivă. Doi din elevii mai mari au ieșit la masă: unul ca prezident, iar al doilea ca notar. Prezidentul provocă apoi pe rând pe câte un școlar să declameze, iar pe ceilalți să facă critica. Notarul lua notă de toate observările. Protocolul, semnat de amândoi, l-au predat învățătorului.

Au venit apoi pandurii — vr'o sease — aleși pentru a griji de buna purtare, afară de școală și prin oraș. Fie-care făcea raport și propunea pedepse.

S'a produs mult haz, când unul a propus pentru un nestajnic »O bătaie bună«.

De încheiere P. C. Sa părintele Roman R. *Ciorogariu*, protosincol și director seminarial, care a prezidat examenul, a ținut mititeilor o vorbire plină de sfaturi și învățături îndemnându-i să iubească școala ca pe mama de acasă, căci și școala ie voiește binele și fericirea întocmai ca mama cea bună.

În curtea seminarului ne-au făcut apoi exerciții militare și de gimnastică și ne-au cântat cântări frumoase.

Cu premierea celor distinși s'a terminat examenul. La 11 ore s'a început conferința învățătorilor.

Prezidentul despărțământului Ioan *Vancu*, inv. în Arad-Șega, a ținut un discurs cu multă vervă, insistând îndeosebi asupra luptei de apărare, pe care corpul învățătoresc are s'o poarte în viitor cu mai multă tărie și bărbăție, căci — vorba dlui R. R. *Ciorogariu* »stăm la răspântii«.

A dizertat apoi dl profesor preparandial Ioan Costa despre »Importanța elementului străin în

limba română«. Dl Costa a fost ascultat cu multă atențiune. A plăcut îndeosebi partea vorbirii în care autorul aseamănă limba română cu un lac mare în apa căruia au căzut în cursul veacurilor diferite minerale. Ori cât de multe au căzut însă, n'au putut schimba nici firea nici culoarea apei, ci dincontra, apa nu numai că a rămas ce a fost, ci disolvând mineralele le-a asimilat și prin aceasta s'a făcut mai rezistentă.

Dl Costa a fost viu aplaudat și felicitat.

Al doilea dizertant a fost dl Nicolae Ștefu, inv. în Arad (Elisabetin) care a dezvoltat bine tema: »Învățătorul în literatura populară«.

În locul al treilea a dizertat Ioan Ardelean, inv. la școala de aplicație despre: »Desvoltarea puterii tehnice la copii«, câștigând mulțumirea și îndesultirea tuturor învățătorilor.

La fine învățătorul director din Arad, Iosif Moldovan apreciând în termeni călduroși toate trei dizertațiunile propune, iar conferința primește cu plăcere și votează, tuturora mulțumită protocolară, și decide ca dizertațiunile să se transpună comitetului central pentru acceptarea lor eventual în programul adunării generale.

După aceasta s'au pertractat agendele oficioase interne ale despărțământului, iar la încheierea tuturora, învățătorii s'au strâns la masă comună în ospătăria dlui Ignatie Pașca.

Ca oaspeți au participat atât la examenul școlii de aplicație, cât și la conferința domnii: V. Goldiș, deputat dietal, I. Russu Șirianu, directorul »Tribunei«, Sever Secula, Samson Crișciu, părintele Tr. Vășian, Alexa Vesalon, V. Olar, etc. apoi învățători din alte tracte: Dimițrie Boar, (Chișineu) Ioan Roșu, (Buteni), Petru Vancu, (Șiria), N. Tabic, (Chișineu), Ersilia Ștefu, (Radna) etc. Rap.

Prigonirea elevilor români în școlile de stat.

Nu venim să deschidem un nou capitol în registrul asupririlor noastre, căci el este deschis încă de mult, dar vrem să mai adăugăm câteva date și fapte nouă la celelalte vechi și cunoscute.

În anul acesta școlar, în toate școlile ungurești prigonirea elevilor a fost mai înverșunată ca mai înainte. Cauza este ușoară de ghicit: viața politică tot mai intensivă a neamului nostru, activitatea parlamentară a deputaților noștri, lupta împotriva proiectului lui Apponyi au înrăurit pe profesorii unguri și mânia lor neputincioasă s'a descărcat asupra elevilor români, asupra veșnicului lor cal de bătaie. Dar mai ales afacerea *Vaida* a făcut pe toți profesorii extrem de nervoși și de intoleranți. Până și elevii unguri se credeau în drept de-a insulta mereu pe camarazii lor români.

— Așa veți păți cu toții, ziceau ei, veți fi dați afară ca *Vaida*!

— Și voi veți ajunge niște trădători și ticăloși ca *Vaida*, le strigau profesorii.

La liceul de stat din Sibiu bunoară, un profesor a stabilit următoarele categorii: Un valah niciodată nu va putea lua nota unu căci aceasta este numai pentru ungur. Nota doi o ia foarte rar și numai dacă va răspunde foarte bine, spunând lecția pe de rost (halal de așa pedagog!) Toți ceilalți valahi, cari vor ști lecțiile iau nota trei.

Vă puteți închipui ce impresie produc aceste cuvinte asupra elevilor români. Ei se văd seduși la rolul unei categorii de elevi inferiori, condamnați de-a obține totdeauna cu mai multă muncă decât elevii unguri (cari nu cunosc anevointele unei limbi străine), note mai rele decât camarazii lor unguri. În clasa lui, românul se socotește însuș ca o poporație de iobagi care prin naștere este exclus dela puțința de a se indica printre cei dintâi și cei mai buni, merit dela fire să alcătuiască statul cel mai inferior al clasei.

În Sibiu, profesorii *Bezdek* și *Thurzó* s'au deosebit mai mult prin șovinismul lor. În clasa a treia de liceu, *Thurzó* a smuls din manualele de geografie ale tuturor elevilor filele cari cuprindeau descrierea geografică a României! Suntem curioși cum va fi făcut același domn să dispară România

de pe hartă? Desigur, dacă el eră ministru de externe, ar fi trimis două regimente de husari ca să cucerească țara românească (căci fiecare ungur bun crede că atâta ajunge)! Și atunci, orice dificultate cu harta ar fi dispărut, România figurând ca o provincie sau un pașalic unguresc.

În clasa a treia de liceu, într'o bună dimineață, dirigentul cere ca toți elevii să poarte în ziua aceea pe strade cocarde ungurești. Un elev român preferă să stea acasă. Corpul profesorilor găsi de cuviință să-l elimineze.

În anuare, numele băieților de români este adesea stălcit prin ortografia ungurească. Dacă un școlar român are nenorocirea de a purta un nume care sună cam ungurește la urechea profesorilor, el este scris fără milă cu ortografie ungurească. Astfel numele *Lufai* din Arad trebuie să suferă să i-se scrie numele alături de forma românească și cu ortografia ungurească: *Lucai*. Alt elev, la Sibiu, care mai de mult avea note foarte bune a scăzut la ele numai pentru că a ținut să se scrie cu orice preț *Beltechi* în loc de *Bélteki*.

Care i rezultatul acestei prigoniri. În privința notelor, el se manifestă în marele număr de corigenți și repetenți între români. Vom da poate mai târziu o statistică pentru ilustrarea acestui fapt.

Dar asupra elevilor prigonirea asta nu poate avea alt efect, decât de a-i îndârji și de a-i ofări în sentimentul lor național. Nu credem să-și piardă nici măcar unul dintre elevii apăsați și prigonii sentimentul și conștiința lor națională. Un elev care face un liceu unguresc îmi spune că idealul tuturor camarazilor români este de a ajunge la o școală românească. Într'adevăr în anii din urmă se observă mai ales în clasele de sus o adevărată migrațiune spre liceele românești. Setoși de cultură și de limbă românească băieții părăsesc școlile ungurești, unde ar fi rămas probabil, dacă ar avea parte de o soartă mai bună. Pentru noi deci, prigonirea asta, de parte de a fi păgubitoare, este izvorul unei întâriri și românizări a băieților de școală. Citez un singur exemplu: un student român dela liceele ungurești vorbindu-ne despre cazul *Vaida*, spune că toți camarazii săi români știu pe de rost poeziile cetite în camera de dl *Vaida*. Și ca dovadă, el începu să mi-le reciteze...

Din străinătate.

Conflictul japon-american.

Londra, 29 Iunie. Cinci japonezi au cerut poliției din San-Francisco concesiunea pentru a-și reînchepe meseria lor de mișiți de posturi. Poliția i-a refuzat. Acest procedeu al autorităților americane va avea urmări grave, mai grave chiar decât excluderea copiilor japonezi din școlile americane.

Serbia.

Provizorul comercial sârbesc. Scupcina a debătut Sâmbătă asupra provizorului comercial. Ea a autorizat guvernul să reglementeze raporturile comerciale ale țării până la 31 Martie 1907, față de statele cu cari nu s'a încheiat nici o convenție comercială până la 1 Iulie a. c.

Franța.

Triumful guvernului francez. În discuția asupra turburărilor din sudul Franței guvernul Clemenceau a dobândit un succes. La sfârșitul discuției președintele Brisson constată că s'au făcut opt propuneri asupra ordinii zilei.

Clemenceau aderă la ordinea de zi propusă de deputații Beauquier și Modeste prin care se votează guvernului încredere.

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală **HORGONY** recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară **HORGONY** după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală **HORGONY** nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târguială să se ceară lămurit apa amară naturală **HORGONY**.

Proprietar: **Loser János, Budapest.**

Propunerea deputatului Auge care vede contradicții în politica guvernului a fost respinsă cu 350 *contra* 230 voturi.

Ordinea de zi a lui Beauquier și Mostede este pe urmă votată cu 326 *contra* 233 de voturi. Cu toate acestea multe ziare constată cu drept cuvânt că majoritatea guvernului a scăzut și situația guvernului este sdruncinată. Viitorul va decide asupra acestui lucru.

Rusia.

Regimul teroarei. Teroriștii în Rusia își urmează cu aceeași îndărătnicie crudă opera lor de jafuri, de crime și omoruri. În Tomsk șapte persoane înarmate au atacat poșta și au jăfuit-o omorînd un funcționar și ducând cu sine suma de 1000 de ruble. În Krasnoiarsk directorul penitenciarului local a fost asasinat.

În Samara mai multe persoane înarmate au încercat să prădeze banca. O luptă s'a angajat între gardiști și jăfuitori. Aceștia au tras focuri și au rănit în chip grav pe mai mulți jandarmi și polițiști. Cinci dintre spărgători au fost prinși. Asemenea acte de teroare și de jaf se mai anunță din Odesa și Astrahan.

Din Austria.

Prezidenția camerei la împăratul M. Sa împăratul a primit în audiență deosebită ieri, Duminecă, înainte de prânz pe noul președinte al camerei austriace pe dr. Richard Weiskirchner și pe membrii camerei. Președintele a adresat M. Sale o scurtă cuvântare spunând următoarele: Noua cameră se prezintă cu cel mai adânc respect M. Voastre. Camera m'a însărcinat să tâlmăcesc M. Voastre sentimentele ei de recunoștință pentru sancționarea legii despre sufragiul uniserial. În același timp camera își exprimă mulțămirea ei pentru înălțările cuvinte cu cari M. Voastre ați binevoit să salutați camera prin mesaj. Prezidenția camerei se va sili în mod sincer să lucreze conform intențiilor nobile ale M. Voastre și se va sili, ca adunarea deputaților să fie locul de muncă productivă pentru scumpa noastră patrie.

Dați mi voie, Maiestate, să Vă tâlmăcesc expresia sentimentelor de neclătită credință a prezidenției și sentimentelor de omagiu ale camerei întregi.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 1 Iulie n. 1907.

— **Știre redacțională.** Directorul ziarului nostru, dl Ioan Russu-Șirianu a plecat azi la băile din Slănic (Moldova), unde va petrece vara.

— **Consistor plenar.** Consistorul aradan este convocat în ședință plenară pe ziua de Joi în 21 Iunie (4 Iulie) a. c. la orele 10 a. m. în localul obișnuit.

Obiecte: 1. Promulgarea concluzelor sinodului eparhial din 1907. 2. Chestiunea îndeplinirii definitive a catedrelor profesionale dela institutul pedagogic. 3. Denumirea co-

misarului consistorial pentru conducerea a-legerii de protopresbiter în tractul Buteni. 4. Raport despre esarândarea pământurilor diecesane din Sân-Petru și Cermeiu. 5. Alte eventuale obiecte.

— **Social-democrații austriaci și împăratul.** — Se știe că social-democrații austriaci s'au dus la palat de-au ascultat cetirea discursului tronului. Deoarece social-democrații germani nu iau parte la această ceremonie, unii s'au mirat. Deputatul Seliger Teplitz, a arătat că social-democrații germani nu iau parte la astfel de ceremonii, fiindcă împăratul nu lasă să treacă nici un prilej de-a vorbi dușmănește despre ei. Dimpotrivă Coroana a avut cu totul altă purtare în chestia votului universal, egal și direct. Cu toate stăruințele nobililor, nu numai că n'a dat îndărăt, ci a ținut cu tărie la reformă, care e opera muncitorimeii și a împăratului. Împăratul a scutit pe popor de grele jertfe.

— **Eötvös Bálint**, vestitul escroc și falsificator de acte, cu toată rugarea tatălui său n'a fost grațiat din partea Majestății sale și astfel conașul va trebui să stea la răcoare trei ani în temnița »Csillag« din Seghedin. Va fi aplicat acolo ca scriitor ca toți intermițații, cari au terminat dreptul și cari poartă pînă și ciucuri. N'ar strica să mai taie și lemne.

— **Achitați.** Procurorul din Oradea-mare a sistat orice procedură contra dlor dr. G. Cosma, dr. I. Iacob, C. Palladi și Petru E. Papp, deoarece din faziunile martorilor ascultați nu s'a dovedit nici o agitație contra statului sau a națiunii maghiare și prin urmare e nebazată arătarea făcută de către jandarmi.

— **Examenul de maturitate la gimnaziul din Arad** a dat următorul rezultat pentru români: l-au prestat Ioan Teleguț, C. Luțai, E. Micloși și S. Seculin.

Iar privitor la cel din Sibiu, »Telegrul Român« scrie:

»În anul acesta au dat cu succes examenul de maturitate la școalele medii din Sibiu următorii abiturienți români: la gimnaziul săsesc: Mircea Russu, Coriolan Stefan și Liviu Barzu; la școlile reale superioare sătești: Constantin Simian, Dumitru Moisin, Ilie Topârcean și Traian Georgescu, iar la gimnaziul de stat: Ioachim Tolciu, Ion Colbasi, Ion Frațicu și Ion Olariu.

Cu distincție l-au făcut tinerii Ioan Teleguț și Mircea Russu.

— **Din Cluj.** Ni-se scrie: Fanfaronul nrul 1 dela Cluj a fost amenințat încă telegrafice că invoacă justiția contra tuturor celor cari »l-au calumniat«. Se pregătește acum, precum arată semnele să satisfacă amenințării. În zilele aceste a plătit translatorului vre-o 30 de coroane pentru traducerea articolelor cu pricina din »Tribuna«, »Lupta« și »Libertatea« din Orăștie.

Astfel suntem în preajma alor 3 procese monstru, căci cu finerii din Viena, Pesta și Cluj, cari l-au calumniat pe »ilustrul bărbat« și neprihănit patriot »gentleman june« și »curat la mâni ca soarele« — se identifică toată tinerimea română din Viena, Pesta și Cluj. Ba unii vrau a ști, că și tinerimea din »șară« nu va rămâne izolată. Vom fi martori așadar la niște procese purtate de un țințar contra a mii de junci români, față de cari țințarul se va stinge ca adevăratul țințar seara la lumina aprinsă afară în grădină.

Va urma apoi procesul de presă contra dlui B. Podoabă, care i-a adus la Cluj pe acești doi irozi, și le-a dat pâne — pentruca pe căi nepermise și nemorale se submineze contra d-sale. E zdrobitor articolul publicat în »Elöre« din Cluj pentru publicul maghiar, înaintea căruia a a vrut să-l nimicească de tot pe mecenatele lor prin cele 3 broșuri publicate fără nici un rost în limba maghiară.

Opincariul.

— **O lămurire.** Primim următoarele: »Cetind în »Tribuna« articolul intitulat »Sârb sau Ro-

mân?« din 20 Iunie n., unde »Boșneacul« se adresează către învățătorul și preotul român din Bozovici, cu să-i dea deslușiri asupra persoanei dlui Ioan Manoilovici, președintele senatului din Sereievo, care a primit din partea M. S. predicatul de Bozovici, — și unde întrebă oare sunt în Bozovici și sârbi, și câte familii și de ce origine e dl Manoilovici?

Referitor la întrebările aceste, răspund »Boșneacului«, — pe baza unor informații, care le am dela tata, — căci dânsul îl cunoaște.

Di I. Manoilovici ar fi de origine croat, și s'a născut la Timișoara, acolo a avut și un frate măcelar. Iar în Biserica-albă există un maior ces. reg. cu numele Manoilovici, poate că și acela e rudă cu domnul din chestiune, — deci ar fi bine dacă s'ar adresa și către dânsul.

»În anii 1871—72, dl I. Manoilovici a fost în Bozovici locotenent-auditor, — și după desființarea graniței, dânsul a fost primul jude dela judecătoria din Bozovici. Când a venit aici, a avut cu multe greutate să se lupte, însă și-a câștigat atunci precum și mai târziu merite și prin urmare a primit predicatul de Bozovici.«

În Bozovici nu sunt sârbi, sunt însă niște familii de origine sârbească, cari s'au romanizat, ca d. e. Iovanovici (păpucar), Stanoilovici (comerciant) și Radivoievici (comerciant). Strămoșii acestora au venit din alte părți și s'au așezat în »Valea Almaului« — unde s'au romanizat. Cu stimă: Minodora Radivoievici, măr. dr. I. Porcolab.

— **Manuale didactice aprobate.** Ven. Consistor din Arad cu decisul dno 7/20 Iunie a. c. Nr. 3223 a aprobat manualele dlui Iuliu Vuia:

1. Curs practic de Aritmetică pentru cl. 2, 3 și 4 cu 60 fil. ex. și

2. Curs practic de Aritmetică și Geometrie pentru cl. 5 și 6 cu 36 fil. ex. Aceste scrieri se capătă la tipografia diecezană Arad, strada Battyáni 2.

— **Aviz.** Am onoare a vă aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelarie advocațională în Șiria. Șiria, la 28 Iunie 1907 st. n. Cu deosebită stimă: dr. Emil Monția, avocat.

Luăm cu bucurie act despre stabilirea în Șiria a bravului avocat, care desigur va contribui mult la deșteptarea poporului din acele părți și va fi un aprig luptător și zelos interpret al suferințelor fraților de acolo. Recomandându-l în deosebită atenție a publicului de acolo îi dorim mult succes.

— **Comitetul despărțământului »Tușnad«** al »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român« invită cu toată onoarea la prima adunare generală împreună cu concert, urmat de dans ce se va ține în T. Santău la 14 Iulie st. n. a. c. Sosirea trenurilor: înainte de amezzi de către Carai la 1/4 7 ore, de către Zălau la 6 ore. După amezzi de către Carai 3/4 5 ore, — de către Zălau la 1/4 7 ore. Toți cari voiesc a participa și le trebuie cartiere sunt rugați a se însinua de timpuriu la dl dr. Coriolan Steer, avocat în Tușnad.

I. Programa înainte de amezzi: 1. La 8 ore dimineața serviciul dumnezeesc cu mare asistență. — Cântările le va da corul teologilor din Gherla, compus din 25 cântăreți. 2. La 11 ore ședința despărțământului. Între punctele ședinței se află și o disertație populară despre »Nobilitatea (olțuirea) pomilor«, ținută prin dl Vasiliu Mureșan preot în Săuca. 3. La 1 oră d. a. prânz comun.

II. Programa în seara zilei: Concert urmat de dans. Începutul la 7 ore seara.

— **Concurse.** S'au deschis concurs pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. III-a din Sârbești (protopresbiteratul Vășcăului), a parohiei vacante de cl. I-a din Mezôtelegd (tractul Pesteșului) com. Bihor și pentru următoarele stațiuni

La boala »VÂNĂ de AUR«, diabetă și intestine indispensabile pentru leuze și copii în fașe. Tot omul iubitor de curățenie indispensabil trebuie să întrebunțeze medicamentul »ZERO«, căci prin el dobândești o dispoziție plăcută și folositoare. — Impiedecă ori-ce infecție și zgăriere.

ZERO

La întrebunțare e mai ieftin decât hârtia. O unde se poate capătă.

»ZERO« e fabricament de vată, brevetat. BUDAPEST VII. — Strada ROZSA 45.

Telefon 87—52.

Telefon 87—5

învățătoarești: *Saturău*, *Oci* cu filia *Ocișor*, *Tala-giu*, *Valea mare*, *Iosășel-Baltele* (toate din inspectoratul Halmagiului).

— Pentru conferirea a opt stipendii de câte 1000 coroane, din fundațiunea »*Trandafil*«, se se publică concurs cu termenul până la *11/4 August 1907*.

După dispozițiunile fundatorului, la aceste stipendii pot reflecta numai tineri români gr. ort. din tot cuprinsul mitropoliei noastre, cari au obținut calcul *eminent* în școale medii și cercetează orecare universitate sau facultate.

Cererile de concurs sunt a se instrui cu atestat de botez, de paupertate, și de studii, și a se adresa Consistorului mitropolitan în Sibiu.

Sibiu, 2/15 Iunie 1907. *Consistorul mitropolitan*.

— **Dela universitatea din Budapesta.** Cu data de 27 I. c. ni-se scrie: Tinărul stud. în medicină, dl Aurel Stoian originar din Bran, a trecut în zilele acestea cu succes »bun« rigoroasele prescise după legea cea nouă — la facultatea de medicină din Budapesta. Tinărul rigurosant este fiul cel mai mic al harnicului proprietar Ioan Stoian, care și-a crescut familia atât de bine. Fiul cel mare și-a luat doctoratul în filozofie și filologie la facultatea din Lipsca și de prezent e profesor în Tulcea; cel mezin în anii trecuți și a luat doctoratul în medicină și de prezent e medic de cerc cu bun renume în Ilva-mare. — Mărgărint.

— **Un jubileu.** Simpaticul deputat ungar *Hock János* își serbează astăzi jubileul de 25 de ani dela activitatea sa de scriitor și preot. Când și-l va serba pe cel de intrerupător și întemeietor de fabrici de funii?

— **Actor asasin.** Maugis, actor dramatic la Paris, s'a plictisit de viața conjugală. Din soț exemplar ce era, a devenit clientul asiduu al cafenelelor și tavernelelor Parisului. Femea lui, care se ocupă cu pictură și care indeletnicire îi aduce în acelaș timp și mijloacele de traiu, a părăsit pe Maugis, luând cu ea și pe copilul său. Actorul revoltat și căutând a se răsbuna a cercetat unde-i locuința femeii sale. Cinci ore de așteptare înaintea uși ei au enervat și mai mult pe nervosul actor. Femea sosește în sfârșit cu copilul în brațe. După o mică explicație, Maugis descarcă revolverul, rănește ușor pe femeia lui și aceleași glonțe zdrobind craniul copilului, nevinovata ființă își dă sufletul în brațele mamei sale.

Maugis a fost imediat arestat și astăzi arată judecătorului de instrucție cele mai crude remușcări.

— **Femea primar.** Și încă la noi în Ardeal! Bărbații locuitori din comuna Scărișoara, (finutul Câmpenilor) încetul cu încetul au luat toți bățul pribegiei și s'au dus care încoiro. Unii în România, alții în America. Cel din urmă a fost primarul, care și-a lăsat și el vatra părințească și a p'ecat. În Scărișoara acum nu mai sunt bărbați numai niște moșnegi, copii și schilavii, și cum satul nu se poate să rămână fără primar, femeile, după o înțelegere a avut între ele, au ales de primar pe o nevastă harnică și vrednică, în vârstă numai de 24 ani. Ci-că autoritățile administrative sunt foarte mulțumite cu femeia purtătoare de slujba primăriei, căci și-o împlinește cinstit.

— **Curs de cor și muzică.** La rugarea mai multor colegi iubitori de arta muzicii și doritori de a conduce coruri vocale am dat spre publicare în mai multe ziare un oarecare aviz despre deschiderea unui astfel de curs. Ce e adevăr, cu mare bucurie și mulțămită pot să mă exprim, căci s'a și însinuat un număr destul de îmbucurător dintre st. colegi și încă din depărtări mari, ca din Ardeal și com. Bihor, între cari cu rugarea, ca întrucât e posibil, termenul de deschidere fixat pe ziua de 1 Iulie n. a. c., să se amâne pe ziua de 10 Iulie n. c., ceea ce subscrisul o iau la cunoștință, aducând-o totodată această amânare și la cunoștința celor însinuați până acum de a lua parte, de astfel la timpul sau fiecare din cei însinuați vor fi avizați și prin epistolă.

Acum, când din nou vin a aduce această împrejurare la cunoștința celor interesați, cari până acum nu s'au însinuat respective nu m'au avizat nicidecum, însă ar dori să participe la cursul de sus amintit, îi rog, ca pentru informațiuni și angajare să se însinue cel mult până la 8 Iulie

n. c., pentru a putea satisface cât de mulțămitor întru toate, a avea timp cât de puțin pentru comandarea celor necesare (violină, toc, arc, note scl.) și a mă putea orienta cu toată siguranța despre viupuirea și incuartairea tuturor, căci însinuările mai târziu sosite nu le voi putea lua în considerare.

Tot până la termenul de 8 Iulie n. c., rog pe toți binevoitorii participanți a trimite suma de 20 cor. pentru instrumente, pe cari le vor primi fiecare la sosire în Comlăuș, precum și suma de 45 cor. pentru provisiunea lunară anticipativ pe fiecare lună.

Cursul va dura până în 15/28 August n. c., când adecă se va încheia cu aranjarea unui concert, poate cu ocaziunea adunării generale a învățătorilor conf. gr. or. rom. din protopopiatele I—VII ce se va ține în Arad.

Ton (glas) destul de bun și auz muzical se recere.

În nădejdea, că modesta mea publicațiune și de astădată va resfura cât de puțin echou (răsunet) între cei interesați, semnez: Comlăuș (Ószentanna, comit. Arad) la 10/23 Iunie 1907. Cu dist. stimă: *Dimitrie Simea*, învățător, dirigent de cor.

— **Teatru electric.** Pe strada Boczkó, peste drum de »Boul roșu« a sosit teatrul electric alui *Winkler*. Acest teatru e un cinematograf american, renovat. În tot locul a avut cel mai mare succes, la Paris în anul 1900 a fost distins cu Grand Prix. Producțiunile se fac după cel mai nou metod. În Ungaria aici se poate vedea pentru prima oară.

Tablouri liniștite, asupra ochilor au un efect plăcut.

Curentul electric e condus de mașinaria proprie cu aburi care are o putere de 20 de cai.

Reprezentații zilnice, cu cel mai mic preț de familie.

Programa: *Marți și Mercuri (2 și 3 Iulie)*: 1. Ziua stincilor negre (Un vis). 2. În prăvălia de manufactură (Foarte hazlie). 3. Scandalul de pe scări (Hazlie). 4. Artiștii americani pe fus. 5. Soarta surghiuniților din Siberia (Foarte mișcătoare). 6. Urșii dresați. 7. Muștrările de cuget (Mișcătoare). 8. Ciubotarul să-și vază de calapod (Hazlie). 9. Dorul rezervistului (Hazlie). 10. Dramen salută publică (De ris). 11. Sosirea cenușei lui Rákóczi în Budapesta).

Program excepțional de bogat.

Tablouri curate fără oscilare. — Cele mai noi fotografii ale Europei.

Însăș viața lucrează pe pânză.

Program cu caracter exclusiv familiar.

Reprezentația se va ținea și în timp de ploaie.

Repertuar bogat. Dumineca dela 3 oare după prânz până la oarele 11 noaptea. În celelalte zile se încep reprezentațiile dela oarele 8 și 9 seara. Prețurile: locul I: 60 fil., locul II: 40 fil., locul III: 20 fil.

Solicită cu părtinire on. public cu distinsă stimă

Winkler Lambert, proprietar.

Mașini și filme totdeauna în mare asortiment se află de vânzare la proprietarul.

— **Kerpel Izsó** din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundant asortat cu cărți și stocuri de hârtie, hârtii pentru cant celarie, cele mai nouă bucăți musicale, cărți pentru oficiu, asortiment de opuriile scriitorilor. Telefon nrul 355.

— **Knizse István**, măiestru de arme cu diplomă, în Arad, în sala de tir din pădurița orașului, primește reparația a tot felul de arme, face paturi de puști și lamite pe lângă prețuri moderate și garanție.

AVIZ!

Implinindu-se semestrul, sunt rugați toți abonenții să binevoiască a trimite prețul abonamentului pe jumătatea de an ce vine ori pe cuartal.

Nu mai puțin sunt rugați restanțierii să binevoiască a-și achita ce datorează.

Abonamentul pe un an 24 Cor.

" pe 1/2 an 12 Cor.

" pe trei luni 6 Cor.

Se plătește anticipativ!

ADMINISTRAȚIA.

PARTEA LITERARĂ.

Opera lui Vlahuță.

De sigur vom face un bun serviciu cetitorilor noștri, reproducând partea întâia și a doua (A și B) din capitolul III al studiului literar, publicat în ungurește de dl *dr. Dionisie Stoica*.

Incepând cu anul 1880, când a publicat niște versuri în »Convorbiri literare«, Vlahuță în cursul alor 25 de ani, a îmbogățit literatura românească cu produse de o netăgăduită valoare. Aproape tot ce-a publicat de valoare a adunat în mai multe volume, așa, că dacă ne vom ocupa cu aceste volume, ne vom ocupa cu întreaga lui activitate literară.

Acestea sunt, în șir cronologic, următoarele: 1. *Novele*, 1886; 2. *Poesii*, 1887; 3. *Din goana vieții*, 1890, (cuprinde poezii, romane, schițe, tipuri, articoli literari și critici); 4. *Dan*, roman 1894; 5. *Un an de luptă*, 1895, (cuprinde schițe și polemii, retipărite din revista »Vieța«); 6. *Icoane șterse*, nuvele, 1895; 7. *Iubire*, poezii, 1896; 8. *În vâltoare*, nuvele și articoli literari, 1896; 9. *Clipe de liniște*, nuvele, 1899; 10. *România pitorească*, descriere 1902 și 11. *Poesii* (1880—1904), 1904. Afară de acestea mai avem dela Vlahuță și conferențele ținute la Ateneul din București: *Curentul Eminescu și Onestitatea în artă*.

În cele următoare ne vom nizuî să facem cunoscută opera lui Vlahuță cât mai amănunțit, ca să ne putem forma o părere clară despre valoarea ei și despre individualitatea artistică a scriitorului. Spre acest scop vom expune cuprinsul a) scrierile în versuri, b) pe al celor în proză și c) vom analiza aceste scrieri¹⁾.

În expunerea cuprinsului vom cită cât se va putea de mult, pentru ca ulterior să ne fie cu atât mai ușoară analiza referitoare la fondul și forma operei.

A. Poezii.

a) **Poesii** (vechi și nouă)²⁾ cuprinde 36 bucăți:

A fost de neiertat.

Pe catafalc întinsă, de flori impresurată
Stă albă și frumoasă...

Pe lustrul frunții joacă a geniului rază...

Nemângăiat și singur, bătrânul ei părinte
Pe migălite rânduri stă nopți întregi plecat:
Sunt gândurile moartei, sunt urmele ei sfinte!
Acum el înțelege: Să poarte-atâta minte
Un cap așa de tinăr, a fost de neiertat.

E vorba de Iulia Hașdău³⁾ și de tatăl ei⁴⁾.

Mamei.

Din vremile apuse și-atât de fericite.

Cum se desfac, din noapte, icoane vechi și sfinte

Figura ia cuminte, duioasă și senină
Răsare, scumpă mamă, din vremile acele
Ca o madonă sfântă, scăldată în lumină.

Urmează apoi câteva »icoane vechi și sfinte«: cum mamă sa dă vara muștele din casă, cum spunându-i el prostii, cade pe gânduri; cum se uită amândoi la apusul soarelui; cum, învățat de mă-sa, se 'nchină la biserică, pupă sfinții și li-se roagă cuminte; cum mă-sa-i cetia din cărți »cu slovă veche și cu figuri frumoase«; cum îl îngrijă când era bolnav, căci în el îi stă viața și are s'ajungă om mare. Dar deșarta-i așteptare îi s'a stins și azi:

De fiul tău departe, stingheră și trudită,
Ne mai având puterea de a se ruga și plânge,
Azi îți privești, cu silă, viața amăgită...

Ca pete mari de umbră pe o miriște uscată,
Așa pe-a noastră urmă, trec stoluri lungi de gânduri.

¹⁾ Partea aceasta (c) s'a publicat în »Tribuna«, (nrul 63, 1906).

²⁾ Editura librăriei H. Steinberg. Ediția a treia. București, 1894.

³⁾ O fată genială, n. 1869, răpos. 1888.

⁴⁾ Bogdan P. Hașdău, istoric și filolog, n. la 1836.

Economie.

» **Ustredni banka ceskych spoirtelen** « (Banca centrală a casselor de păstrare boeme) a publicat și în *românește* raport (și bilanț) asupra gestiunii sale dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1906.

Banca aceasta, cu sediul în Praga și cu filiale în Brünn, Triest, Lemberg și Viena, este una dintre cele mai solide și mai mari în monarhie. Ea e menită să joace rol mare în viața economică a statelor austriace și chiar în Ungaria. President general este dr. Gustav Pöschl, vicepreședinti dr. Karel Cernohorsky și dr. I. E. Slavik, comisar regesc Kazimir Precechtel. Director al centrului din Praga este Ian Patek, vicedirector Ian Jiroušek, procurist șef al cassei Frantisek Cuba iar contabil-șef, (procurist) Emil Repka.

Zilele acestea comitetul a tinut ședință în Brünn, a luat parte și Sava Raicu, secretarul »Victoriei« din Arad, ales în comitetul de supraveghiere. O mare cinste aceasta. La banca cehă sunt adecă acționari români mai multe bănci române, ca Albina, Victoria, Ardeleana, Timișana, Bihoreana, Oraviana, Nădlăcana și altele.

Din bilanțul publicat vedem că activele băncii sunt 127,320.000 cor. 61 fil. Pasive tot atâtea capital social 7 milioane, depuneri 6,915.104 cor., creditori 49,119.772 cor.

Contul perdere și profit:

Spese de administrațiune și dare 464.341 cor. 82 fil. Interese pentru depunerile spre fructificare 183.723 cor. 2 fil. Profit net 454.152 cor. 55 fil. Total: 1,102.216 cor. 39 fil.

Profit transpus de pe anul 1905 6.002 cor. 67 fil. Interese diverse 773.843 cor. 8 fil. Profite diverse 322.371 cor. 64. Total: 1,102.216 cor. 39 fil.

Adunarea constituantă a institutului de credit »Drăganul« din Beiuș. Beiușul a făcut un nou pas spre progres. S'a pus temelie unui institut de credit și economie, pe acții cu un capital de 200.000 cor. Adunarea constituantă s'a ținut Mercuri de față fiind 74 acționari reprezentând 1025 acții și 491 voturi. Prezident ad hoc a fost numit dr. C. Pap, directorul »Bihorenei« iar notar ad hoc dr. I. Ciordaș. Prezidentul în termin calzi arată însemnătatea ce o va avea noul institut, pentru neamul românesc. Purcizându-se la ordinea de zi se cetesc statutele, ce sunt primite fără modificare.

Se aleg în direcțiune d-nii: A. Antal sen., dr. C. Pap, A. Ghera, V. Pap, (Topa-de-sus), Carțiș, S. Cristea, dr. I. Ciordaș, dr. I. Iacob, dr. G. Murășan, dr. C. Popovici.

Comitetul de supraveghere: N. Fabian, I. Iepure, G. Ardelean, dr. Nyes, Teușan și V. Babi.

Consiliu de direcțiune: V. Ștefanica, Ignat, Palladi, Selegean, A. Antal iun., I. Pinter, I. Bușița, S. Popluca, I. Crișan, P. Ciuhandu, F. Meze, Pălcuțiu, Pelloni, Voștinari, M. Papp, P. E. Papp, Halbac T. Cristian, C. Pavel, A. Pele, G. Ardelean, G. Roman, T. Bulc, T. Popescu și C. Foltuț.

Fiind exhaustată ordinea de zi presidentul mulțumind celor prezenți pentru participare și interesul arătat față de institut declară ședința de închisă.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 29 Iunie 1907

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	10:29—10:30
Secară pe Oct. 1907	8:38— 8:39
Ovăs pe Mai	7:42— 7:43
Cucuruz pe Iulie 1907	5:24— 5:25

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Octomb. 1907	10:26—10:27
Secară pe Oct. 1907	8:34— 8:35
Ovăs pe Mai	7:38— 7:39
Cucuruz pe Iulie 1907	5:17— 5:18

Concert, petreceri.

»Reuniunea de cântare și muzică a plugarilor români din Herendesti« din incidentul jubileului de 25 ani aranjează Vineri, în 29 Iunie (12 Iulie) 1907. o petrecere populară împreună cu teatru și concert.

Inceputul la 4 ore d. a.

Poșta Redacției.

Cluj. Adresa diui I. Russu Șirianu: Slănic (Moldova).

Poșta Administrației.

Vașiadi, Tâmașda. Am primit 6 coroane pe III. Quart. 1907.

Vasilie Beleş. Am primit 12 cor. ca abonament pe II. sem. 1907.

Liviu Radu. Abonamentul d-voastră e plătit până la 1 Iulie 1907.

H A Z.

In tren.

— Biletele, domnilor, zice conductorul.

Scot cel dintâi biletul și i-l întind. Toți călătorii din compartiment scot o exclamație de mirare.

— ???

— Cum să nu ne mirăm, mă lămurește unul din ei, de mult n'am mai văzut pe un călător cu un bilet întreg, fără reducere.

Intr'adevăr, toți ceilalți călători aveau bilete reduse sau gratuite.

— Pentru mine asta nu-i nici o raritate, zise conductorul, eu văd aproape în fiecare zi câte unul ca ăsta.

Dare de samă și mulțămintă publică.

(Urmare.) Leont. Simonescu, „Hondeleana“, Eus. Roșca, văd. Ana Sonea, T. Fărcaș, P. Haragos, T. Sonea, F. Cheregi, P. Gelan, L. T. Aburdan, R. Rațiu, D. Chiș, văd. D. Aburdan, Ec. Marcuș (Jaca), G. Fărcaș, P. Criste, G. Butiri, D. Crăciun, D. Vașadi T., A. Vașadi B., I. Oros, I. Crăciun Fl., T. Barbiș, A. Iui D. Marcuș, I. Chiș, Flor. Satmari, I. Constantin, Fl. Marcuș, Ștefan Popa, P. Barbiș, toți din din Cheresig, I. Vaina (Jaca), Polgár, N. N. (Nagyvárad), P. Pantea, G. Popovici, I. Papp (Cheresig), toți câte 5 coroane; A. Korda (Ceica), I. Durgó (Jaca), G. Pantea, C. Márton (Tobolin), Kaczvinezky, Lovassy (Giriș), E. Papp, A. Nistor, I. Herbai, G. Butka (Iclod), L. Marcu adv. (B.-Albă), V. Avramescu, A. Coca (Szászkaánya), Comuna bis. Diosig, Comuna bis. Miarlău, Comuna bis. Sântelec, P. Lazar (Cheresig), T. Crăciun, G. Lazar, D. Puscaș, F. Tabora, M. Fărcaș, văd. T. Vașadi, A. Maior, văd. G. Dobai, P. Sinca, T. Marcuș, G. Chiș, I. Cotetiu, P. Puscaș, P. Crăciun, I. Cosma (Peterd), D. Buiu, T. Aburdan, I. Aburdan, M. Papp, văd. Hotea, T. Chiș, M. Porumb, I. Marcuș B., I. Albut, T. T. Matei, I. Cristea din Cheresig, toți câte 4 cor.; Z. Irényi (Orade), Goldberger (Comad), A. Filip notar (Lugaș-inf), L. Mészö (Cefa), Fl. Bonyi (Mărgita), C. Rimler (B.-Böszörmény), D. Buda, D. Bodea, N. Buda (Șiria), Comuna bis. Varviz, Nic. Dobai, Ștef. Papp iun. și sen., M. Juhász, I. Roștaș, D. Domocoș, T. Cheregi, G. Vereș, P. Lazar, N. Vașadi, P. Buiu, P. Vașadi, G. Leu, I. Vereș, I. Rațiu, T. Ardelean, Maria Letea, toți din Cheresig, câte 3 cor. (Va urma.)

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichia.

Nimic nu mai există din câte-au fost odată, și-asupra noastră anii pustii trec, rânduri-rânduri, Ca pete mari de umbră pe-o miriște uscată.

La vatra rece. I. E. ger. De-ar fi foc în sobă, mi-ar părea, că suntem doi.

II. Văjăe vântul în horn, lovește crengile și e senin și lună. Mi-ar prii pe-o așa iarnă, să-mi amortiască cugetul și simțirea:

Să adorm — capul să-mi scutur
De povara cugetării...
Cât aș da să văd un flutur
Tăind para luminării.

De-ar veni odată vara, căci

Ah! ce dulce-i desmerdarea
Dintr'un gândăcel și o floare.

Pe deal. Stânca zice gârlei: Spune-mi pentruce ești trecătoare?]

Pentruce și zi și noapte, și pe lună și pe soare,
Deal vremii biciu gonită, tu alergi neîncetat?
— Tu, răspunde gârlei stânței, tu ai somnul drept ursită],

Eu în mine port viața...

Și port graiu în a mea undă

și spui lumii, că sborul lumii e cumplit, că toate câte-s pe pământ sunt zădărnici, nimicuri, că totul e trecător.

Păcatul. Vreți, ca omul să nu păcătuiască, azi, când îl apasă atâtea griji și când se vede în lume menit să pătimească? Nu, nu, căci blăstămul a stat și va sta în veci pe oameni.

Și râvna și ispita și negrele păcate
Născutu-s'au cu lumea, cu iumea vor pieri!

Ieri, azi, mâne. Ieri? Cenușa, ce păstrează încă forma lucrurilor arse, poveste, cu eroii — oase putrede în mormânt. Azi? Lampă, ce se stânge, Tărnu unde amintirea cu dorința se n-tâlnește.]

Mâne? Nesiguranță.

Luna și noaptea. Luna: Noapte, tu ești sclava neagră a verei, iară eu sunt regina ta. Inchină-mi-te! Noaptea: Lună, tu ești sclava albă, fulg ursit să meargă în veci. Și de n'aș fi eu întune-coasă, tu în veci n'ai fi lucit. Lună, eu îți sunt regina.

Ce te uși cu ochii galeși?... Inzadar, acum ești bătrână. Oftatul ți-e în deșert. Iți vei fi având și tu visurile de fericire, vei fi așteptat cu drept sosirea lui Făt-frumos pe când îi jurai iubire până la moarte. Acum însă nu mai răscoli amuțitele povești, dă-le uitării, căci sub perii albi fruntea începe să ți se sbârcească. Dă-le acum altora loc, ca să țasă visul tău de odinioară.

Nimăru de veci nu-i dată fericirea pe pământ.
Dumnezeu trece făclia dragostii din mână 'n mână],

Noaptea cade grea și rece peste inima bătrână!
(Va urma).

Ultime informațiuni.

Din dictă.

— Prin telefon.

Budapesta, 1 Iulie 1907.

În ședința de azi a camerei au continuat a vorbi asupra titlului proiectului pragmatice de serviciu șase deputați croați.

Spiritele sunt agitate. Președintele a retras cuvântul la doi deputați croați.

În ședința de mâne se va continua discuția asupra titlului proiectului.

Socialiștii germani din Ungaria au ținut alaltăieri Sâmbătă și ieri Duminecă o mare adunare în Budapesta. Putem să spunem că această adunare a fost un adevărat eveniment, atât prin faptul că muncitorii germani se trezesc și se organizează nu numai ca *socialiști* dar și ca *germani* tocmai în capitala țării, în centrul șovinismului unguresc, cât și prin strălucitele discursuri rostite de deputatul socialist german din Austria Engelbrecht Pernerstorfer asupra naționalismului și a socialismului. Mâne vom reveni pe larg asupra acestor discursuri.

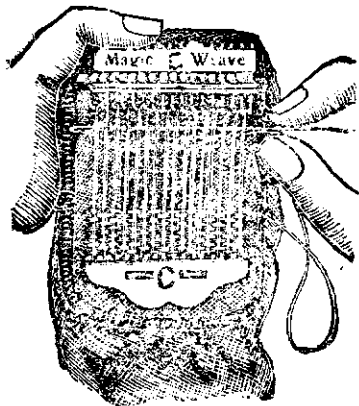
Loc deschis.

VIRAG ÉS FARAGÓ
LĂCĂTUȘERI, FABRICANȚI de CONSTRUCȚIUNI de FER și de SĂRMĂ
BUDAPEST
VII., Gizella-u. 26. Telefon 87-22.

Mai fac și matrață de sârmă de oțel. Corespondență în limba maghiară, engleză, franceză și germană.

Numai există ciorapi îngăuriți

dacă folosești mașina de țesut ciorapi așa numită

Magic-Weaver cu care se pot repara ciorapi cu ușurință, chiar și un copil poate lucra cu aceasta mașină se poate căpăta la firma

Wieg Testvérek

BUDAPEST, V., Deák Ferencz-utca 16.

O mașină costa 350 cor. instrucțiunea 85 fileri.

Stofă de congrè pentru perdele
8 ctm. lată costă 90 fil.
110 > > > 116 >

25000 Mtr. în 80 fileri în resturi de 8—15 mtr. Probe se trimit în bucată de cel puțin 25 mtr.

Căutăm un vânzător în prăvălie română,

inteligent, care să știe să servească bine, etatea: 25—26 de ani. Va fi bine plătit.

Numai persoane cu exterior plăcut rugăm a se oferi.

Rosenblüh H. és Társa.
Confecțiune pentru dame.
ARAD.

Fabrica de metale a lui Dénes Béla

Oradea-mare (Nagyvárad)

Fabrica: Kossuth Lajos u. 2. — Depozitul fabricii: Nagyvárad, Bémer-tér. În Budapesta Király u. 13.

Cadouri de nuntă și de ocazie se se află exclusiv numai în depozitul de fabrică din Bémer-tér.

„Laboratoire Cosmetique Matilde”

Contra catharelor cele mai învechite a le

ofticeii,

mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Castillio. Alină tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scurparea de sânge. Prețului unei sticle 2 cor. 40 fil. În cazuri de tot grave și pilulile „Guajacolin” o cutie 4 cor.

47 Klgr. cântărea dl Dr. Gera Attila din Voloșanka, care din tuberculoasă s'a vinderat prin sirupul de brad Castillio și de sirupul Hypophosphat

s'a Ingrășat de 120 Klgr.

Pentru anemici, femei în galbănare, pe cari li doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent li doare capul, stabilor cari doresc că se Ingrășe și întărească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN”, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dlui Kun István, farmacist în Hajduszovát. Vă rog a-mi mai trimite o sticlă sirup de brad. Cu efectul celei lalte sunt deplin mulțumit. Cu stimă Nicolau Bogdan, paroch, Miclău-Lazur, u p. Drág-Cséke.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela Dta sirupul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărghăitar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele Dvoastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ți delături pistrui, petele de ficat, so întrebuințați

CREMA-ALIFIA-**MATILDE** 1 coroană.
SAPUNUL 1 cor. 60 f.
PUDRA 80 fileri.
1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrise nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul KUN ISTVÁN

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE” (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)
HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Corespondență din România se cere în limba franceză sau germană.

Rosenzweig Róza

ATELIER DE CORSETE

furnisoare a curții ces. reg.

Oradea-mare (Nagyvárad).

Comande din provincie se săvârșesc după modele parisiene în 24 de oare.

Ori unde trimit agenți la dorință.

Catalog ilustrat gratuit și porto-franco

Când se înșală damele mai tare?

Dacă își comandă corsetele lor prin colportătoare!

Căci în casurile cele mai dese nu sunt bune Poziții și osteniți până la mine, unde se pregătesc rouziile cele mai la modă și cele mai potrivite.

Corsete gata, indreptătoare de talie, ce le vind în prețuri foarte ieftine.

Con deplina încredere a prea stimatorilor doamne cu toată stima

PILCZ IRMA

pregătitoare de corsete

Arad, Deák Ferenc-u. 2.

Dacă vrei să cumperi ghetete bune și țititoare

de lână prețuri ieftine

să te adresezi la pantofarul

Gzernóczky Mihály

ARAD, str Kossuth nr. 67

care are mare asortiment de ghetete pregătite de el însuși.

Comande după măsură se fac prompt și ieftin.

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

Chendi: „Zece ani de mișcare lit.”	Cor. 1—
Slavici: „Vatra părăsită”	” 150
Dr. Szabó: „Drepturile și datorințele”	” 520
N. Iorga: „Călătorii în Rusia”	” —40
Ardeleanu: „Buchetul meu”	” 1—
dtto „Lupta pentru drept”	” 2—
dtto „Judecătorii eu jurații”	” —80
Almanahul „Petru Maior”	Cor. 4—
Manegușiu: „Reunirea Românilor”	” 4—
Popescu: „Petru Cazacul”	” 160
Păcășianu: „Principiile politice”	” 2—
dtto „Libertatea”	” 2—
Chendi: „Ioan Botezătorul”	” 1—
Pușcariu: „Juvenilia”	” 160
Cunțan: „Poezii”	” 1—
„Monografia Brașovului”	” 4—
Zianu: „Potpourii”	” 1—
„Musa someșană”	Cor.—30
Lăpădat: „Conferințe”	” —20
„Școlarul Declamator”	” —50
„Biblioteca Noastră” nr. 3—4, 5, 7, 8—9, 10, 11—12, 13, 14, 15—17 nrul	” —28
Bibl. „Bunul Econom” Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	nrul ” —30

La fiecare carte să se adauge 10 fil. porto.

Prăvălie nouă! Prăvălie nouă!

Aducem la cunoștința onor. public din loc și provincie, că am deschis în Arad, strada Deák Ferencz nr. 2 (casa Sebesy)

o prăvălie de blănuri

corespunzătoare tuturor condițiilor.

În legătură cu această prăvălie

cultivăm și împăierea păsărilor

și primim ori ce pasere pentru a o umplea cu pae.

Pentru sezonul de vară primim spre păstrare tot felul de blănuri, covoare și bunzi pe lângă prețurile cele mai moderate.

Solicitând părținirea onor. public, îl asigurăm de serviciu prompt

Sztruhár Testvérek

Arad, str. Deák Ferencz nr. 2 (casa Sebesy).

Se primesc spre reparare și lucruri de blănar.

Nou! INDUSTRIĂ MAGHIARĂ! Nou!

Succesul universal al unei
inventării maghiare!

Descoperirea lui LUGOSI FERENC

A cucerit deja lumea întreagă și o folosesc cei mai renumiți proprietari de vii

Stropitoarea de vii

fiindcă e cea mai bună, cea mai perfectă din timpul prezent și se economisește mult timp și materie, nu se strică, garanție pe 5 ani.

Singurul fabricant:

Lugosi Ferenc în Czegléd.

Cele mai bune stropitoare de vii ale prezentului.

Negustorilor prețuri reduse.

Nou! Catalog de prețuri gratuit și porto franco. Nou!

ZIKMUND & COMP.

Fabrică de mașini și turnătorie de fier în UJVIDEK

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL” și motoarele sale cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinile sale

de treierat cu benzin și aburi, pluguri și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou

Trimitem preț-curente ilustrate gratis și franco.

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, ARAD

Anul întemeierii 1887.

Capital de fondare Cor. 1.200,000

Depuneri Cor. 5.000,000

Fond de rezervă Cor. 800,000

Primește depuneri spre fructificare și dă deponentilor $4\frac{1}{2}\%$ interese netto după depuneri pe timp mai îndelungat, iar după depuneri de durată mai scurtă de **trei luni dă 4%** .

Dare de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 Cor. se pot ridica și se plătesc fără abdicere.

Depuneri și ridicări se pot face pe calea postală și se expediază franco.

Escomtează cambii cu 6% — 8% interese.

Tot asemenea acordă și credite hipotecari și de lombard în modul cel mai culant.

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI.

Első szegedi len-áru damast és műszövőde

Csecs Mihály

SZEGED, Tisza Lajos-körút 33.

Recomandă produsele sale propriie de in și damast, precum: covoare, ștergere, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat. Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajur după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

A n u n ț .

S'a deschis

la 1-a Mai pe piața Libertății nr. 22

(lângă FRAȚII LENGVEL)

PRĂVALIA DE COLONIALE ȘI DELICATESE

a lui

Rácz József.

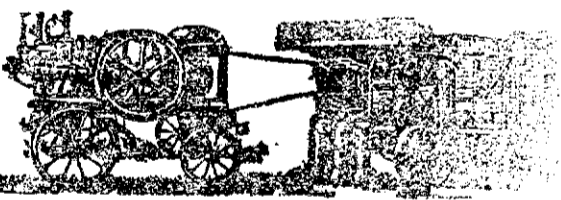
Un băiat cu purtare morală se primește ca ucenic.

Cele mai bune provisiuni

de mașini de treierat din lume.

Deplină responsabilitate pen-

tru excelența trierare.

Se pot folosi între case acoperite cu paie și fără permisiunea autorităților.

fecte motoare cu benzin-petrolin sau oleu de minerale.

Kállay motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43.

Numai în această colonie se pot găsi renumitele motoare cu benzin, petrolin și oleu de minerale,

provăzute cu instrumente de stropire, ce se pot vedea, foarte acomodate pentru scopuri economice și industriale. Tot așa și provisiuni de treierat cu locomobile de benzin și cu electricitate.

Mare capacitate de muncă. — Prețuri ieftine. — Cele mai puține spese pe zi. Cine voeste se cumpere motoare ieftine de construcție admirabile să se îndrepteze cu încredere către această firmă de specialitate. Ca să putem răspândi cât mai mult motoarele noastre primim în schimb mașini de vapor folosite.

Fiți băgători de samă la adresa exactă

KÁLLAY motortelepe Budapest, Nagymező-utca 43
— Cataloage gratuit și franco. —

Distins cu 12 de premii

Recomandă pe lângă deplină responsabilitate și pe lângă prețurile cele mai avantajoase în rate anuale de 3—5 cele mai simple și cele mai perfecte

provisiuni de călcat cu motor

din motor, precum cele mai per-

P. T.

Airagem cu toată stima atenția stimaților economilor la articii ce se capătă permanent în depositul nostru:

sare de vite (briquette) de tot plăcută vitelor la lins,

sămânță de lufernă și trifoiu roșu garantată de curată de tortoșel.

Sămânță de napi de Quedlenburg

soluri: boabe galbene de oloiu, galbene de Oberndorf, roșiu de Mammuth, galbene de Eckendorf și sămânță de napi de zahăr.

Piatra mierie de Aussig. — Raffia de prima calitate.

Pentru scopuri de sămănat;

sămânță veritabilă de bicău; ovăs, orz și cucuruz.

Din aceste din urmă ținem și pentru furagiu.

Pentru prășitorii de cai neîntrecutul **Melasse »DERBY«.**

Toute aceste se capătă cu prețurile cele mai scăzute de zi și acciora cari nu sunt membrii la

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet
ARAD, în colțul străzilor Boros Béni-tér și Verbóczy-utca.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Preșătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii, — — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scăzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Acuma a sosit

Untura de țeste proaspătă
de Norvegia

fară culoare și miros, calitate escelenta.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice
este escelentă

Spirtul Reuma

încercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás
Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

<p>OPURI și BROȘURI</p>		<p>FOI PERIODICE</p>
<p>INVITĂRI</p> <p>~</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ <small>după dorință și în culori</small></p> <p>~</p> <p>BILANȚURI</p> <p>~</p> <p>ANUNȚURI FUNERARE</p>	<p>• Tot felul de lucrări tipografice •</p> <p>~</p> <p><i>și atingătoare de aceeași branșă</i></p>	<p>PROGRAME</p> <p>~</p> <p>BILETE DE CUNUNIE <small>după dorință și în culori</small></p> <p>~</p> <p>ADRESE</p> <p>~</p> <p>BILETE DE ÎNTRARE</p>
<div style="border: 2px solid black; padding: 10px; display: inline-block;"> <p style="font-size: 2em; margin: 0;">„TRIBUNA“</p> <p style="font-size: 1.5em; margin: 0;">ARAD</p> <p style="margin: 5px 0;"><i>Str. Deák Ferencz nr. 20</i></p> </div>		
<p>PREȚ-CURENTURI <small>în cel-ou limbă</small></p> <p>~</p> <p>NOTE</p> <p>~</p> <p>STATUTE • LIBELE</p> <p>~</p> <p>CIRCULARE</p>	<p>• Diferite tipărituri pentru bănci •</p>	<p>CĂRȚI DE VISITĂ <small>diferite formate</small></p> <p>~</p> <p>MENU</p> <p>~</p> <p>PLICURI CU FIRMA</p> <p>~</p> <p>OBLIGAȚIUNI</p>
<p>Comandele primite să efectueze prompt și consciincios.</p>		
<p>CĂRȚI în COMISIUNI</p>	<p><i>Prețuri moderate!</i></p>	<p>EDITURĂ PROPRIE</p>

Fondat la 1846.

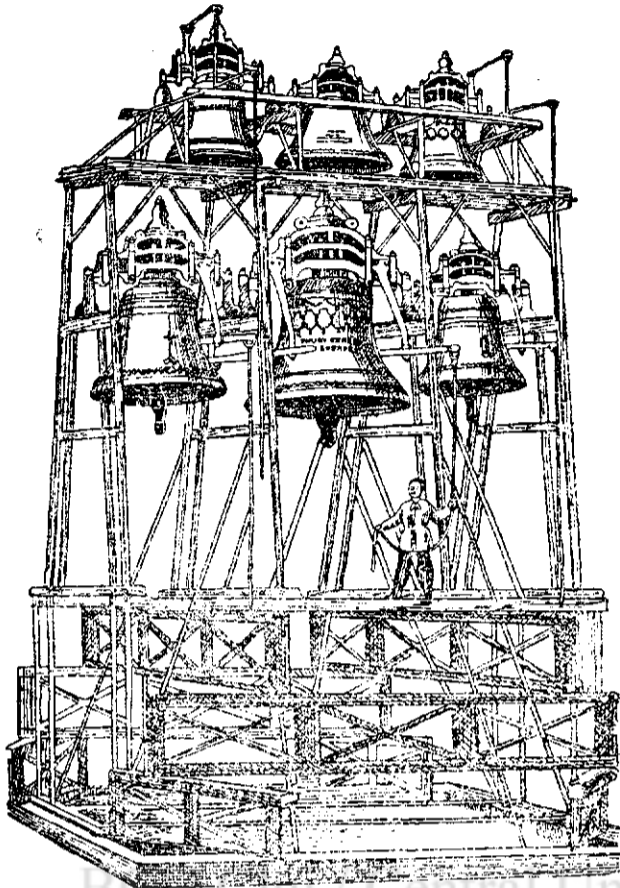
Telefon 25-37.

Pozdech József următor Thury Ferenc

Budapesta,
VI, Lehel-utca Nr. 8.

Mare fabrică
de instrumente
muzicale
de suflat,
turnătorie de clo-
pote și metale,
făurărie
și ajustărie
de clopote
cu brevet.

Catalog și preliminar de spese trimite franco.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

**Fabrică de ciment, întreprindere de zidiri
de beton și beton de fer.**

Fabrica lângă gară. Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de ciment în toată mărimea pentru
traverse, poduri și canale; mai departe
șghiaburi (vălai) de ciment de fer pentru
comune, domenii și particulari, trepte de
piatră artificială, ciment și imitație de
marmoră, stâlpi pentru garduri de be-
ton, plăci de ciment simple și de lux.

Primește ori-ce fel de lucrări de lu-
crări de beton, beton de
fer și lucrări de asfalt, mai departe co-
porisuri à la Erernit și tot felul de lu-
crări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detail:

Ciment portland și roman de Beocsini,
var, gips, trestie de stucatură, cătran,
carbolineum, cărămizi și material rezis-
tenta focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminaru.

Am onorul a aduce la cunoștința mult onoratului public că am
deschis în *Lugoj, strada Bonnaz* (Palatul com. bis. ev. ref.)

prăvălie
cu obiecte de aur și argint, de juvaericele și
ceasornice.

O praxă de 35 ani în orașele cele mai mari din țară și străinătate mă
pune în plăcuta poziție de a putea satisface și cele mai mari preteziuni.

Nizuința mea principală va fi totdeauna îndreptată într'acolo, ca prin liferare

de mărfuri numai de prima clasă
prin lucrare precisă și bună, pe lângă prețuri
moderate

să-mi câștig și asiguriez încrederea onoraților mei mușterii.

Voiu pune deosebit pond pe fabricarea de juvaericele, pre-
cum și pe

reparatura conștientioasă perfectă a ciasonicelor

conducând însumi toate lucrările și ori-ce reparatură, fie cât de
mică, va fi executată cu cea mai mare punctualitate și conștien-
țiozitate. Vă rog să vă convingeți prin o comandă de probă des-
pre calitatea bună a articolelor mei precum și despre lucrarea
conștientioasă și precisă a reparaturilor ce mi-se vor încredința.

Recomandându-mă bunăvoinței mult onor. public,

semnez cu deosebită stimă:

Eduard Neumann,
ciasornicar și juvelier.

Cine are nășip sau petriș se schimbă în „Bae de aur“

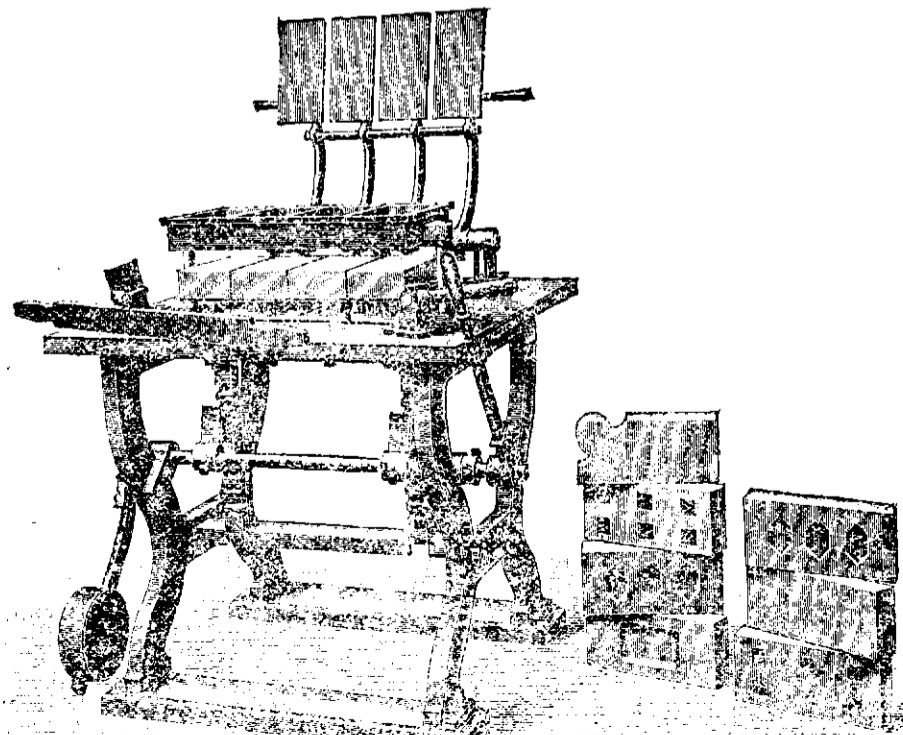
dacă se ocupă cu prepararea petrilor în
mod artificial.

Se pot prepara cu mică cheltuie:

Cărămizi de părete din ciment prepararea à 1000 de bucăți . . . 180
Tigle de ciment pentru acoperiș prepararea à 1000 bucăți . . . 400
Plăci de ciment prepararea à 1000 bucăți 500
Burloare de ciment pentru scocuri, inele de ciment pentru fântâni
a. Mașinările necesare pentru fabricarea celor de sus le liferă
ERNST TIETZE fabrică de mașinării liferite meditate în mai mul
rânduri și turnătorie de fer GUBEN N. L. Germania.

Reprezentat de către:

BÜSCHITZ MÓR în KOMÁROM

CATALOG ILLUSTRAT ȘI PROIECT DE BUGET gratuit
trimite reprezentantul fabricii Büschitz Mór, Komárom,
cătră care trebuie adrese și scrisorile.